

Mad Max: verzet tegen kapitalistische vernielingszucht

Recensie door EMILY MCARTHUR,
Socialist Alternative (VS)

“Mad Max: Fury Road” is een van de vele films die aansluit bij de actiefilms van de jaren 1980. Het is de vierde aflevering in de Mad Max serie van George Miller over een post-apocalyptische patriarchale wereld met een tekort aan water, olie en kogels. De film sluit ook aan bij de recente trend van Hollywood-films, zoals Elysium of de Hunger Games trilogie, om science fiction te verbinden met de huidige strijd tegen de onrechtvaardigheid van het kapitalisme.

De barbaarse toekomst van ‘Mad Max: Fury Road’ beschrijft de enorme tekorten waarheen de huidige heersende klasse de wereld aan het leiden is. De film brengt een razendsnelle twee uur durende veldslag gebaseerd op de onze huidige strijd voor een leefbare planeet. Het is alsof de gevolgen crises van het kapitalisme die we proberen te bestrijden, getoond worden in de vorm van oorlogen rond milieu en een vreselijke situatie voor de meerderheid van de bevolking.

Andere actiefilms, waaronder de vorige afleveringen in de serie van Mad Max, hebben de neiging om nadruk te leggen op ruw geweld. Deze film daarentegen brengt ook vrouwen die collectief ingaan tegen hun onderdrukkers en is daarmee een van de weinige actiefilms die door de Bechdeltest geraakt (zie: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Bechdeltest>). De ‘vrouwen’ van Immortan Joe, de centrale slechterik in de film, verzetten zich tegen de patriarchale controle en laten dit blijken in de boodschappen die ze op de muren van hun voormalige gevangenis krabbelen: “Onze kinderen zullen geen krijgsheren zijn”, “Wij zijn geen objecten” en “Wie heeft de wereld vermoord?” De meeste actiefilms brengen slechts één held naar voor, de held wiens individuele tussenkomst voor redding zorgt. De helden in deze film slagen enkel in hun opzet omdat ze leren samenwerken en de talenten van alle leden van de ploeg waarderen.

Deze elementen vinden gehoor bij het publiek. We leven immers in een onnodig brutale wereld waar hongersnood en ellende het dagelijkse leven van de massa's bepaalt, terwijl het resultaat van hun hard zwoegen gebruikt wordt om de geldkoffers van de 1% rijksten te vullen. De afgelopen jaren ontstonden verschillende protestbewegingen en deze film speelt daarop in. Het brengt een beeld van algemene ellende voor de meerderheid van de bevolking terwijl de middelen in handen zijn van slechts enkelen. En het brengt de strijd tegen die realiteit.

In Mad Max heeft de heerschappij van de krijgsheren de “wereld vermoord” door een samenleving te creëren waarin de brutaliteit en lofzang op dood en vernieling centraal staan als resultaat van een wereld die het nut van zijn inwoners beperkt tot de mate waarin ze bereid zijn om te sterven voor hun leider.

Toegang tot water = macht

Vanuit zijn citadel heeft Immortan Joe water hernoemd tot “Aqua Cola”. Hij zorgt ervoor dat er onvoldoende schoon water wordt vrijgegeven aan de menigte van onderdrukte burgers. Het doet denken aan de realiteit van vandaag met 750 miljoen mensen die

geen toegang hebben tot drinkbaar water. De strijd die de afgelopen jaren in het Amazonegebied werd gevoerd tegen de privatisering van water door Nestlé of in India tegen de vervuiling door Coca-Cola vinden een weerklank in het monopolie van Immortan Joe op ‘Aqua Cola’.

Vandaag is er uiteraard niet gewoon een slechterik die de bevolking de toegang tot drinkbaar water ontzegt, maar er zijn wel de chaotische gevolgen van de distributie van water op basis van private winsten. Duizenden inwoners van Baltimore en Detroit zagen hun water afgesloten worden omdat ze kleine facturen van soms minder dan 150 dollar niet betaald hadden, terwijl bedrijven met miljoenschulden steeds toegang tot water behouden.

Een meerderheid van de mensen in de wereld van Mad Max wordt niet oud. Naast de “moeders” zijn er enkel de drie belangrijkste krijgsheren die niet jeugdig zijn. De film zoomt meermaals in om deze drie mannen om aan te tonen hoe hun lichamen geleden hebben en gebukt gaan onder afwijkingen. Maar ook de jonge strijders blijken veel tumoren te hebben. Het ruwe landschap met veel metaal en de onder meer door oorlogen vervuilde lucht zorgt ervoor dat zelfs de machtigste personages in de film langzaam sterven. Zoals in de reële wereld heeft deze versie van de heersende klasse toegang tot gezondheidszorg, bloedtransfusies en zuurstoftanks om de gevolgen van de ecologische vernieling te verzachten.

Radicale conclusies

Op een cruciaal moment in de film vragen de uitgeputte helden zich af of ze niet beter over de eindeloze zoutvelden kunnen vluchten in de hoop van ergens water en groen te vinden en een nieuw leven te kunnen beginnen. Ze doen dit niet, maar maken zich sterk om terug te keren naar de citadel van Immortan Joe om het water en het groen uit handen van de krijgsheren te halen. De strijd voor een betere wereld vandaag kan ook niet gewonnen worden door van de samenleving weg te vluchten. Het vereist de herorganisatie van de wereld zoals we die kennen. We kunnen voor een betere wereld strijden door al wie werkt, de werkende klasse, te verenigen en onze collectieve macht te gebruiken om de infrastructuur en middelen van de heersende klasse over te nemen en de productie en distributie te organiseren op basis van behoeften.

Natuurlijk is Mad Max vooral een populaire actiefilm en geen socialistische of feministische propaganda. Maar de film zoekt wel aansluiting bij angst die vandaag bestaat als gevolg van de eindeloze imperialistische oorlogen voor grondstoffen en de enorme milieuvuiling. Het is een krachtige allegorie voor de internationale eenheid die nodig is om het juk van kapitalistische onderdrukking en uitbuiting van ons af te werpen.